

Nasjonal samling, mand 12. 6. 1922.

Nasjonal samling, nasjonal splittelse.

Av major Nils Askvig.

Det er ganske rimelig og helt naturlig at spørsmålet om samling — borgerlig samling — reiser sig nu sett paa bakgrunn av de siste aars politikk og i forbindelse med forestaaende stortingsvalg.

Det kan ikke nektes at der hos oss menige politikere er tilstede en viss skuffelse over det resultat om Stortinget har opnaadd i siste valgperiode — sett ut fra borgerlig synspunkt. De forventninger som vi stilte til fremtiden da vi i 1930 gikk til valg er ikke skjedd fyldest. Ved valget slo vi riktignok tilbake det revolusjonære angrep, forsaavidt som valget bragte det resultat at arbeiderpartiet mistet endel mandater. Men den revolusjonære aand lever fremdeles like sterk og ukuet, og skyter nye skudd til hver tid. Det er ikke lyktes for det borgerlige flertall i Stortinget til idag med en sterk lovgivning aa stanse den revolusjonære agitasjon, det er ikke lyktes ad lovgivningens vei aa regulere fagforeningenes tyranni, arbeidsmonopolets maktmisbruk, organisasjonenes kampforhold. Klasser og organisasjoner staar sterkere mot hinannen enn nogensinne. Samfundet — land og folk — har taalt paakjenningen — ennu. Men hvor lenge vil det taales? Hvor lenge skal klassekampens demon fritt faa lov til aa forgifte vaart samfund?

De økonomiske tilstande i landet er like fortvilet som i 1930. Vaar valutapolitikk er like uløst. Arbeidsledigheten like stor med liten eller in-

nisasjoner. Derfor er skuffelsen stor.

To av de borgerlige partier har dog vist hvad deres politikk gaar ut paa, men mangler det tallmessige flertall i Stortinget til aa faa gjennomført sitt syn.

Bondepartiet har tydelig tonet flagg, baade i sin praktiske politikk og i sitt valgprogram i 1930 og i sitt valgprogram i 1933. Partiet har to hovedopgaver: Aa sla ned den revolusjonære bevegelse og aa reise landet økonomisk.

Der søkes nu dannet et nytt parti paa disse samme hovedposter. Partiet vil kalle sig Nasjonal Samling. Det blir da paakrevet aa analysere om der er grun til aa danne noget nytt parti, om dette nye skulde ha betingelser fremfor de allerede eksisterende partier til aa løse de ovennevnte hovedposter i norsk politikk.

Jeg mener at man straks kan si at der er ingen grunn til aa splitte sig paa flere partier. Nye parter er ingen patentmedisin, intet middel til aa skape det flertall i Stortinget som er nødvendig nu. Jo flere borgerlige partier vi har, desto større borgerlig splittelse opnaar vi. Det kunde være berettiget nu aa danne et nytt parti, hvis de eksisterende borgerlige partier — i første rekke bondepartiet og høire — svikket sin opgave. Men er der tegn derpaa? Nei! Der er ingen i Norge som tar sterkere front mot arbeiderpartiets nedbrytende politikk og organisasjonenes terror enn bondepartiet. Der er ingen

106877